

EVANGELI I VIDA

Anar a missa

El prevere Sadurní, experimentant les tortures en el seu cos, va ser portat davant del procònsol. Aquest li va dir: «Has actuat contra el manament de l'Emperador, reunint a tots aquests». Sadurní, ple de l'Esperit Sant, li va contestar: «Hem celebrat tranquil·lament el dia del Senyor. La celebració del dia del Senyor no es pot deixar».

Mentre seguien sometent el prevere Sadurní, un lector, Emèrit, va cridar: «El responsable sóc jo, perquè les reunions



les han celebrat a casa meva». El procònsol li va preguntar: «A casa teva s'han realitzat aquestes reunions? Per què els has deixat entrar?» «Perquè eren els meus germans i no podia impedir-ho». «Doncs, la teva obligació era impedir-ho». «No era possible, perquè nosaltres no podem viure sense celebrar el misteri del Senyor». A aquests testimoni s'hi van afegir diversos cristians que van declarar: «Nosaltres som cristians i no podem complir cap llei que no sigui la llei santa del Senyor».

El procònsol els va dir: «No us pregunto si sou cristians sinó si heu celebrat reunions». L'autor de *Les Actes dels Màrtirs*, afegeix: «Nècia i ridícula pregunta del jutge. Com si els cristians poguéssim viure sense celebrar el dia del Senyor» (Ruiz Bueno - «Actes dels Màrtirs»).

El llibre de *Les Actes dels Màrtirs* és un testimoni eloqüent del paper central que la Celebració de l'Eucaristia en el dia del Senyor tenia entre els batejats. La reunió dominical de tots els cristians no era considerada com una activitat més del diumenge sinó que n'era el centre.

Sant Justí ens explica el motiu d'aquesta importància que les primeres generacions de cristians donaven a la celebració: «Celebrem aquesta reunió general del dia del Senyor, perquè és el dia primer, en què Déu transforma les tenebres (...) És el dia en el que Jesucrist, el nostre Salvador, va ressuscitar d'entre els morts».

Aquells cristians havien assimilat tan profundament la necessitat de trobar-se en el dia del Senyor, que es reunien amb el risc de ser condemnats a mort. Aquells cristians tenien molt clar quins elements de la seva vida havien de prioritzar per mantenir ben clara la seva identitat. I un d'aquests elements era la participació de tots els seguidors de Jesucrist en la Missa del Diumenge. Ho tenim tan clar i tan assumit nosaltres que, per qualsevol motiu, no «anem a Missa» molts diumenges?

Francesc Xavier Ciuraneta Aymí
Bisbe emèrit de Lleida

ALS CINQUANTA ANYS DE LA CONVOCATÒRIA DEL CONCILI VATICÀ II

Taula rodona organitzada per la Universitat de Lleida i l'IREL

(Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida), el 26 de maig de 2009

Parlament del bisbe diocesà, Monseñor Joan Piris:



Estic convençut que la comunitat catòlica seria molt diferent si no s'hagués enriquit i actualitzat amb les intuïcions del Vaticà II que demanaven deixar de ser fi en si mateixa per a tornar-se «sagrament universal de salvació», solidària amb els goigs, esperances i angoixes de l'ésser humà (GS 1). Una Església com a comunitat que demanava al seu interior unes relacions menys piramidals i més fraternes, i que deixava clar que ja no és del tot correcte pensar i parlar d'Església «i» Món en paral·lel, sinó d'Església «en» el Món. En aquests 50 anys s'han donat passes buscant situar-se davant el fenomen de la secularització o l'autonomia de les realitats temporals... i fent esforços intentant obrir camins de diàleg ecumènic i interreligiós, i fins i tot procurant conviure amb la descreença a molts nivells. Queda molt per fer, però tot això és esperançador si volem treure'n conseqüències.

Per tant, certament «un altre món és possible», encara que el Concili no podia preveure del tot el gran canvi cultural que s'ha produït. Som nosaltres els qui hem de fer el possible per afrontar els canvis sense posar-nos nerviosos ni caure en temptacions d'enyorances o restauracionisme. Les èpoques són diferents però la missió sempre és la mateixa: *evangelitzar*.

1. Tenint en compte les aportacions conciliars, començaria per unes afirmacions globals que després detallaré: **és primordial que centrem la nostra fe i acció pastoral en Jesucrist**, en la seva relació radical amb el Pare Déu i els fills de Déu, sobretot els nostres germans més fràgils, i que oferim la bona nova de Jesucrist com allò que és, bona notícia de l'Amor i la Gratuïtat de Déu; i també que ho fem **donant la importància deguda a la diversitat de ministeris i carismes en l'Església**, que és un cos, una comunitat de creients, no una multitud ben organitzada.

2. Venim parlant a l'Església ja molt temps de la necessitat d'una «nova evangelització», però ens cal traduir-la en **opcions explícites**. La pastoral, o activitat de l'Església orientada a anunciar i instaurar el Regne de Déu, és un procés que mira a la vegada la conversió dels altres i la nostra pròpia. Per dur-la a la pràctica, cal fer un «discerniment» entre diferents possibilitats i **OPTAR**, o sigui, **marcar preferències**, concedir la primacia a una cosa i posar-ne altres. No és possible quedar-se amb tot (com una nova Arca de Noé).

Això té **implicacions**: perquè les opcions pastorals no es fan d'un cop per sempre, demanen **una anàlisi de la situació i un projecte global al que es vol arribar i que, després, serà necessari confrontar, revisar, corregir...** És una feina en la que han de poder inte-

grar-se totes les realitats de les diòcesis: persones, grups, institucions. I tampoc **no és indiferent el mètode** escollit per a dur a terme aquest treball. Prescindir de tot mètode és una temptació freqüent en l'Església sota el pretext de no voler «encorsetar» l'Esperit. Cal superar els temors i recels que hi ha a l'hora d'emprar mètodes en la pastoral, mètodes de comunicació, de planificació, d'oració i discerniment comunitari, etc.

3. Ara bé, parlar de **discerniment comunitari** és afirmar expressament l'**espiritualitat de comunió** i la necessitat d'un estil de vida caracteritzat pel diàleg i la **corresponsabilitat**, la reconciliació, la comunicació de béns, l'amor recíproc, procurant afavorir la participació en l'elaboració de plantejaments i decisions «**orgànicament**», activant «**entre tots**» els instruments pastorals necessaris. Això suposa **actituds sinodals**, que vol dir no tan sols més **treball en equip** sinó «**en comú**» i fins i tot «**en xarxa**».

La corresponsabilitat és una de les exigències i expressions més significatives de la comunió, i l'Església ha de ser signe sacramental d'aquesta nova manera d'existir... Per això cal una estreta **coordinació** de tots els sectors (evangelització, catequesi, litúrgia, ajuda fraterna, etc.) i tots els moviments i associacions, de manera que estiguin integrats en la pastoral diocesana preveres, religiosos/ses i laics, no ignorant-se mútuament o, pitjor, contraposant-se, salvant sempre la vocació pròpia de cadascú i la legítima llibertat d'iniciativa.

4. **Això demana**, si més no, dues coses: fer **una Opció per la globalitat i promoure «accions evangelitzadores» (és a dir, «preferir» una pastoral missionera)**.

En un món on la «interdependència» és cada vegada major, cal un canvi d'òptica, de visió, que significa partir del conjunt per anar al particular (*el conjunt és el que dona sentit a les parts*). La teologia conciliar de l'Església-Cos de Crist i de l'Església-comunió exigeix la globalitat com enfocament de tot el particular. **La parròquia**, per exemple, —aquella «*determinada comunitat de fidels constituïda de manera estable en l'Església particular, la cura pastoral de la qual, s'encomana a un rector com pastor propi sota l'autoritat del Bisbe diocesà*» (CJC 515,&1)— **és una part de la diòcesi**. En cas contrari es multiplicaran esforços que no donaran els fruits desitjats, com passa de fet.

(Continua a la pàgina 4)

DIUMENGE XX DURANT L'ANY

► Lectura del llibre dels Proverbis (Pr 9,1-6)

La saviesa ha construït el seu palau, hi ha posat set columnes. Prepara els seus guisats i els seus vins i fa parar la seva taula. Després envia les serventes a cridar des dels punts que dominen la ciutat: «Que vinguin els il·letrats». I als qui no tenen enteniment, ella els diu: «Veniu a menjar el meu pa i a beure els meus vins. Deixeu la vostra ignorància i viureu, i avançareu pel camí del coneixement.»

► Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Sants del Senyor, venereu-lo; / venereu-lo i no us mancarà res. / Els rics s'empobriran, passaran fam, / però als qui busquen el Senyor / no els faltará cap bé. R.

Veniu, fills meus, escolteu-me; / us ensenyaré com heu de venerar el Senyor. / ¿Qui és l'home que estima la vida, / que vol viure temps i fruit de benestar? R.

Guarda't la llengua del mal, / que no diguin res de fals els teus llavis. / Decanta't del mal i fes el bé, / busca la pau, procura aconseguir-la. R.

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 5,15-20)

Germans, fixe-u-vos bé com viviu; no sigueu com la gent que no sap el que fa, sinó com gent de seny, mirant de treure bé del moment present, perquè els temps que vivim són dolents. No sigueu d'aquells que no fan cas de res: més aviat mireu d'entendre què vol de vosaltres el Senyor. No begueu massa, que el vi porta a la disbauxa. Deixeu que us ompli l'Esperit Sant. Exhorteu-vos els uns als altres amb salms, himnes i càntics espirituals, canteu al Senyor en els vostres cors, donant sempre gràcies de tot a Déu Pare, en nom de Jesucrist, el nostre Senyor.

► Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,51-58)

En aquell temps, Jesús digué als jueus: «Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món». Els jueus es posaren a discutir. Deien: «¿Com s'ho pot fer aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

► Lectura del libro de los Proverbios (Pr 9,1-6)

La sabiduría se ha construido su casa plantando siete columnas, ha preparado el banquete, mezclado el vino y puesto la mesa; ha despachado a sus criados para que lo anuncien en los puntos que dominan la ciudad: «Los inexpertos que vengan aquí, quiero hablar a los faltos de juicio: "Venid a comer de mi pan y a beber el vino que he mezclado; dejad la inexperiencia y viviréis, seguid el camino de la prudencia".»

► Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved qué bueno es el Señor.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor; / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Todos sus santos, temed al Señor, / porque nada les falta a los que lo temen; / los ricos empobrecen y pasan hambre, / los que buscan al Señor no carecen de nada. R.

Venid, hijos, escuchadme: / os instruiré en el temor del Señor; / ¿hay alguien que ame la vida / y desee días de prosperidad? R.

Guarda tu lengua del mal, / tus labios de la falsedad; / apártate del mal, obra el bien, / busca la paz y corre tras ella. R.

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los efesios (Ef 5,15-20)

Hermanos: Fijaos bien cómo andáis; no seáis insensatos, sino sensatos, aprovechando la ocasión, porque vienen días malos. Por eso, no estéis aturdidos, daos cuenta de lo que el Señor quiere.

No os emborrachéis con vino, que lleva al libertinaje, sino de jaos llenar del Espíritu. Recitad, alternando, salmos, himnos y cánticos inspirados; cantad y tocad con toda el alma para el Señor. Dad siempre gracias a Dios Padre por todo, en nombre de nuestro Señor Jesucristo.

► Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 6,51-58)

En aquel tiempo, dijo Jesús a la gente: «Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo.» Disputaban los judíos entre sí: «¿Cómo puede éste darnos a comer su carne?» Entonces Jesús les dijo: «Os aseguro que si no coméis la carne del Hijo del hombre y no bebéis su sangre, no tenéis vida en vosotros. El que come mi carne y bebe mi sangre tiene vida eterna, y yo lo resucitaré en el último día.

Mi carne es verdadera comida, y mi sangre es verdadera bebida. El que come mi carne y bebe mi sangre habita en mí y yo en él. El Padre que vive me ha enviado, y yo vivo por el Padre; del mismo modo, el que me come vivirá por mí. Éste es el pan que ha bajado del cielo: no como el de vuestros padres, que lo comieron y murieron; el que come este pan vivirá para siempre.»



La Santa Cena. Fresc de Goreme (Turquia)



LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): Jt 2,11-19 / Sl 105 / Mt 9,16-22 ■ **dimarts**: Jt 6,11-24a / Sl 84 / Mt 19,23-30 ■ **dimecres**: Jt 9,6-15 / Sl 20 / Mt 20,1-16a □ **dijous**: Jt 11,29-39a / Sl 39 / Mt 21,1-14 □ **divendres**: Rt 1,1.3-6.14b-16.22 / Sl 145 / Mt 22,34-40 □ **dissabte**: Rt 2,1-3.8-11;4,13-17 / Sl 127 / Mt 23,1-12 ■ **diumenge** vinent, XXI durant l'any (lit. hores: 1a setm.): Js 24,1-2a. 15-17.18b / Sl 33 / Ef 5,21-32 / Jn 6,60-69.

La vida seria més simple si no fóssim conscients de la gran quantitat de dolor que hi ha en el món, del nostre propi dolor, del que afecta els altres i, especialment, de la gran massa de persones que mai no podran disposar dels mínims per viure amb dignitat. El dolor viscut en la pròpia carn ens anorrea, però el dolor generat per la injustícia global acaba per tornar-nos escèptics. Des de la nostra perspectiva, amb raó ens preguntem: això té remei?

Les lectures d'avui ens presenten un altre tipus d'enfocament de la vida, edificat en la contemplació

realista. Un primer pas consisteix en el *coneixement*, que ens porta a aprendre a discernir, ponderar, observar pacientment, veure els pros i els contres, treure fruit de l'experiència de la vida.

Més enllà del discerniment hi ha la *saviesa*, que és aquella actitud que no es limita a l'anàlisi crítica freda de les situacions vitals, sinó que aprèn a tastar-les, paladar-les, a gustar-les (el mot *saviesa* ve del terme llatí *sapere* que equival a gustar, paladar...). Encara hi ha un tercer pas a fer i és el que ens suggereix la segona lectura quan ens invita a buscar

què vol Déu de nosaltres, perquè llavors obrim el coneixement i la saviesa a la totalitat, al sentit, al misteri de la tendresa de Déu. Aquesta obertura creient il·lumina la nostra percepció de la realitat amb la força de l'eucaristia, que ens obre a la intuïció de la resurrecció.

Aquest diumenge, en la vivència de la fe, se'ns invita a passar de la teoria a l'experiència. Podem fer aquest pas amb serenitat i joia, perquè *els que mengen d'aquest pa viuran per sempre*.

LA TRANSMISSIÓ DE LA FE AVUI

La manca de coratge dels cristians



Als cristians d'avui, per regla general, ens manca coratge cívic, és a dir, la disponibilitat a donar raó de l'esperança que hi ha —que hi hauria d'haver— en nosaltres (cf. *1Pe* 3,15).

Crec que una de les urgències més grans del cristianisme del nostre temps —i de tots els temps— consisteix a reivindicar amb força l'altre que és *Déu* i l'altre que és el *proïsme*.

Quan enmig d'un món caòtic i pervers com era el de l'Alemanya nazi entre els anys 1933 i 1945, Dietrich Bonhoeffer insistia que eren cristianament impensables i impossibles «Déu sense l'home i l'home sense Déu», volia posar en relleu que, a partir de l'Encarnació del Fill de Déu, el camí del creient cap a Déu passa a través de l'altre, del proïsme, és a dir, d'aquell que es trobava allunyat, marginat, que *abans* era estrany i que *ara* ha esdevingut proper, conegut i reconegut, germà perquè és fill del mateix Pare de tots els éssers humans.

Tots els pronòstics són sempre summament precaris perquè la intervenció de la Providència de Déu és una da-

da que mai no pot ser concretada ni quantificada per endavant.

Potser una de les qüestions que els cristians d'avui hauríem de reactivar amb més coratge en la nostra vida de creients és la confiança il·limitada en la Providència de Déu, el convenciment profund que, passi el que passi, estem en les mans providents de Déu.

Certament, podem constatar i hem de constatar, en un temps de crisi de la raó i de la història, que les nostres transmissions cristianes es troben en una situació d'extraordinària feblesa. Però, al mateix temps, hem d'estar plenament convençuts que els nostres camins no són els camins de Déu. Avui, potser com mai, ens calen dosis molt grans de *realisme evangèlic*, que ens demana capacitat de *crítica* de les situacions, d'*autocrítica* de nosaltres mateixos, i sobretot de *confiança* en la bondat de Déu.

P. Lluís Duch, monjo de Montserrat

(*La crisi de la transmissió de la fe,*

Ed. Cruïlla-Fundació Joan Maragall, Barcelona 2007)

CAMINS VERS LA LLIBERTAT

Paraules de vida



El poble d'Israel rebé els manaments com una distinció, no com una càrrega. Déu parla al poble en els manaments. I són unes paraules que volen protegir aquella llibertat a la qual el Senyor ha dut el seu poble. Les paraules de Déu són sempre paraules de vida, paraules d'amor i paraules de donació. Són unes paraules de camí que nosaltres podem utilitzar en fer el nostre. «La teva paraula fa llum als meus passos, és la claror que m'il·lumina el camí», prega el salmista (*S'* 119,105). En les deu paraules que Déu ha adreçat al seu poble en el Sinai, li indica un camí de com la seva vida anirà bé. I Israel ha lloat repetidament Déu per la saviesa que li ha atorgat en els manaments.

Les paraules de Déu volen fer el poble capaç d'una vida en llibertat. Amb això, es tracta de deu paraules de llibertat que Déu ens ha volgut dir en els deu manaments. I són unes paraules d'aliança en les quals Déu es compromet a donar-nos la llibertat si estem disposats a unir-nos a ell; a ell, el Déu que treu de l'esclavitud i duu al país de la llibertat.

Sant Pau ha entès que les paraules dels manaments ens volen portar a la llibertat. La seva trobada amb Jesucrist ha fet que sant Pau ho veiés així. Mes per a aquell qui no fa l'experiència de Déu ni de Jesucrist, la intenció salvífica i alliberadora de Déu no germina en res d'allò que aquest ens diu, i ho té malament respecte dels manaments. Els sent com una càrrega, no com un camí vers la llibertat. Necessita l'experiència de Déu, que és sempre també una experiència de verdadera llibertat. Aleshores entenem els manaments com a protecció de la llibertat i com a indicació de l'autèntica llibertat.

Jesucrist no ha especificat els deu manaments en molts manaments particulars, sinó que els ha reduït al manament d'estimar i amb això els ha condensat. Sense amor, els manaments romanen buits. Només l'amor omple de vida els manaments. Aquesta és la nova interpretació de Jesús.

Anselm Grün

(*Els deu manaments*, Editorial Claret)

SANTORAL

16. ✠ Diumenge XX durant l'any. Sant Esteve d'Hongria (†1038), rei. Beat Joan de Santa Marta, prev. franciscà i mr. al Japó (1618), de Prades (Conca de Barberà); sant Roc, de Montpeller, advocat de les malalties infeccioses; santa Serena, emperadriu.

17. Dilluns. Sant Jacint de Polònia, prev. dominicà; santa Beatriu de Silva, vg. franciscana, fund. Concepcionistes, a Toledo (1484); sant Eusebi, papa (grec, 309) i mr.; beat Bartolomé Laurel, rel. franciscà, de Mèxic, i mr. (1627) al Japó.

18. Dimarts. Sant Agapit, noi mr. (275); santa Helena, emperadriu; beat Manés de Guzmán, prev. dominicà, germà de sant Domènec; sant Patrici, bisbe; beat Nicolau Factor, prev. franciscà, de València.

19. Dimecres. Sant Joan Eudes (1601-1680), prev., fund. Eudistes; sant Magí (s. III), mr., ermità a Brufaganya (Conca de Barberà); sant Lluís d'Anjou, bisbe de Tolosa (franciscà).

20. Dijous. Sant Bernat (1090-1153), abat cistercenc, a Claravall, i doctor de l'Església; sants Cristòfor i Leovigild, mrs. a Còrdova; beat Arquimbau, prev. d'Orleans i mr. (s. XII); sant Samuel (s. XI aC), profeta (jutge).

21. Divendres. Sant Pius X, papa (1903-1914), nascut a Riese (1835); sant Privat, bisbe i mr.; sant Bonosi i Maximà, màrtirs, patrons de Blanes; santa Ciríaca, viuda màrtir.

22. Dissabte. Mare de Déu, Reina, i altres advocacions. Sant Timoteu, mr. a Roma (303).

PSICOLOGIA DE LA FAMILIA

Hay que confiar desde la cuna



Numerosos autors coincideixen en resaltar la importància del sentiment de confiança que ha de adquirir el bebè per desenvolupar-se adequadament. ¿Y por qué

precisamente la confianza y no otro sentimiento? Simplemente, porque el recién llegado a este mundo, para establecer un vínculo sólido con los seres queridos que le atienden, necesita poder confiar en ellos, tanto si se trata de una madre, o de un padre, o de cualquier cuidador habitual que se haya responsabilizado del niño.

La confianza es muy importante para que el niño pueda vincularse adecuadamente con un ser o varios seres queridos de su entorno, y así sentirse seguro y poder avanzar en la vida con autoestima. Es bien cierto que uno de los grandes descubrimientos de la psicología moderna ha sido, justamente, identificar las repercusiones indudables que tiene para la vida del adulto lo que haya acontecido en su entorno familiar inicial. Fedor Dostoievski vaticinaba que «quien acumula muchos recuerdos felices en su infancia, ése ya está salvado para siempre».

Los primeros años de vida constituyen las etapas de formación incipiente de la parte más desarrollada del cerebro, que puede verse afectada por lo ocurrido durante la fase del entorno familiar.

Ahora bien, lo que no se sabía es que en función del grado de apego se genera mayor o menor autoestima y seguridad en uno mismo. Y estos dos rasgos del carácter de una persona —autoestima y seguridad— son esenciales para comportarse provechosamente en el entorno de la escuela y en el comienzo de las relaciones sociales, es decir, cuando se sale más allá del ámbito puramente familiar.

Dr. Paulino Castells

(*Psicología de la familia*, Ed. Ceac, Barcelona 2008)

ENTREVISTA



LLUÍS SERRA I LLANSANA

Al servei de servir

La Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), ha encarregat al grup ISOR (Investigacions en Sociologia de la Religió), dirigit pel sociòleg Joan Estruch, un estudi sobre la tasca social dels instituts de vida consagrada i les societats de vida apostòlica de Catalunya. Aquesta tasca, realitzada sense remuneració, implica un benefici social a persones necessitades residents a casa nostra. Les valoracions sectorials d'aquest estudi, presentat a Barcelona, Lleida, Girona, Tortosa, Tarragona i Manresa, han anat a càrrec del Dr. Lluís Serra, germà marista, actual secretari general de l'URC, que aplega 7.200 religiosos i institucions.

Què ha representat la publicació d'aquest estudi *positiu* per als religiosos?

Un (re)coneixement del món polític no buscat per part nostra que ha posat al descobert la feina amagada que estem realitzant. Una radiografia del que estem fent en el camp social i una radiografia de les mancances de la nostra societat. Un repté per continuar l'assistència, però, sobretot, la promoció social, basada en la justícia, en els drets de les persones i en la seva dignitat.

En una societat com la que ens ha tocat viure, servir, atendre els necessitats sembla més difícil. Per què?

La fe en Jesús ens impulsa a viure des de l'amor el seu model alternatiu: el servei, especialment als més pobres i necessitats, com a contraposició al poder, al prestigi i als diners. Sabem, per experiència, on ens porten les bombolles financeres, l'enriquiment a curt termini, l'ambició... Les persones marginades i excloses són la nostra prioritat, així com la transformació de les estructures injustes.

I si no ho fa l'Església, què? Què faria l'Administració, sense el seu ajut?

Moltes coses no es farien i es perdria una línia d'avantguarda i de progrés que representa l'Església, compartida amb altres entitats. Podem estar orgullosos de l'Església, malgrat les seves ombres i el poc reconeixement mediàtic, que és tan solidària i sensible a les persones.

Òscar Bardají i Martín

ALS CINQUANTA ANYS DE LA CONVOCATÒRIA DEL CONCILI VATICÀ II

Taula rodona organitzada per la Universitat de Lleida i l'IREL

(continua de la pàgina 1)

Mentre no s'assumeixi una visió global, no ens alliberarem del pes del passat, encara que anem canviant vocabulari com si haguéssim assumit la nova teologia.

D'altra part, una **pastoral missionera** buscarà superar la *pastoral* basada principalment en una sacramentalització amb poca evangelització prèvia. Avui és una exigència revisar aquesta pastoral per tal d'adaptar-la a la nova situació (GS 4,11,44), (no basta baratar el llenguatge o millorar-ne la presentació). El nou context cultural i l'anèmia del catolicisme actual són una forta crida a superar la inèrcia pastoral que venim arrossegant (tot i que això implica «patiments afegits» als mossens i agents de pastoral).



Tenim sense resoldre qüestions agreujades per condicionaments històrics que no acabem de superar (i també hi ha «fixacions» més que discutibles). Al nostre país són pocs els qui senten necessitat de conèixer el cristianisme a fons. Uns perquè el donen ja per conegut i altres perquè no esperen que això els dugui a solucionar els problemes de cada dia. Tenim bastants batejats que no senten la necessitat de confrontar amb l'evangeli les seves actituds, les opcions radicals, els compromisos temporals... i que quan els ho proposem «no ho volen fer».

D'altra part, són molts els qui pensen que els cristians (*ells diuen l'Església*) estem encara massa lligats a determinades classes socials o preferències polítiques... I hem de reconèixer que podem oferir a la gent del carrer pocs «testimonis evangèlics comunitaris», més aviat ens veuen com una massa amorfa i poc compromesa... o amb una diversitat tal que gairebé desconcerta.

Jo demano a cada «comunitat de fidels» que revisi periòdicament com està responent a la seva vocació i missió: per exemple, fins quin punt estem preocupats i fent alguna cosa no tan sols per la nostra fe sinó per la dels altres; quin i com és el nostre testimoni de vida cristiana; quina contribució positiva dóna la nostra Parròquia a la comunitat humana del seu entorn, als seus problemes socials, vida política, relacions econòmiques més justes, vida cultural, mitjans de comunicació, problemes de joventut, de marginació, de malalts, d'emigrants, de problemàtica familiar, de presència en centres escolars...; què oferim als «allunyats», què fem per visitar-los, per «acollir-los» sense prejudicis i per «acompanyar-los» en el camí de la vida. Per què, de vegades, fem una descripció gairebé dramàtica dels canvis que estem vivint i, després, com a solució no es diu més que: s'han de cuidar les homilies, aprofitar les catequesis ocasionals, etc.

Per tant: quan parlo de promoure «Accions evangelitzadores» vull dir que:
1r) Hem de presentar l'evangeli com «Bona Notícia» i «anunci joiós» **que ajudi a descobrir el sentit de la vida a la llum de Crist** i volent fer-lo arribar a totes les parcel·les de la vida humana (sense dissociar fe-vida), emprant la paraula en totes les seves formes —MCS— (EN 42-45); i en la qüestió dels Sagraments, atenent la pietat popular amb actitud acollidora (EN 47-48), però també catequètica.

2n) Hem de presentar el nostre testimoni **en clau de proposta** i invitació. Proposar no és imposar ni pressionar. És presentar la pròpia fe com un oferiment sotmès a l'adhesió o al rebuig. «Se trata de despertar las conciencias sin buscar dominarlas, dar testimonio de un sentido sin esperar que será reconocido por todos, anunciar la fe cristiana en el seno de múltiples mensajes: "si tú quieres", repetía Jesús. Lo mismo la Iglesia: su misión es hacer una llamada a la libertad de las personas y a sus conciencias» (J. Rigal).

3r) Cal **donar preferència al testimoni viscut** («gestos») (EN 41)... i als **contactes personals** (EN 46), amb una presència i servei «d'igual a igual», sense cap actitud de domini; tampoc situant-se com el que té fe, el que sap i coneix i ho comunica a qui no té o no coneix... L'evangelització és un **procés viu** i el receptor ha de poder assumir el missatge i fer-lo seu de forma personal... Tard o d'hora, la gent es pregunta sobre **el sentit de la vida** i l'oferta cristiana és quelcom capaç de donar sentit i direcció a l'existència humana.

4t) Però, *el testimoni d'un sol individu és insignificant i el decisiu és el testimoni d'una comunitat de testimonis* en la vida de la qual es pugui intuir i captar la força salvadora i humanitzadora que hi ha en Jesucrist. **Evangelitzar no és un acte aïllat i individual.** Serem molts o pocs, joves o grans, però allò que cal és un conjunt (pastors i fidels, cristians dèbils o forts, nens o adults, pecadors o sants...) que faci veure un estil de vida propi d'«homes i dones nous» que viuen arrelats en Jesucrist i irradien esperança.

5è) Com a **CRITERIS** (Cap. VII d'EN) per posar en marxa accions evangelitzadores **la meva proposta és:**

- **partir dels signes dels temps** (fenòmens que caracteritzen una època), però **sense cap reduccionisme:** som «mediació» (testimonis autèntics) de la **salvació integral** (de tota la persona —cos i ànima— i de totes les realitats...);
- donar **prioritat als qui encara no han rebut la fe**, (no a una pastoral «aclaparada» pels que hi vénen habitualment...);
- dedicar **més energies als adults** que als nens (o a aquests, però acompanyant-los d'una acció coordinada amb els joves i adults —evangelització de les famílies—);
- encoratjar més la plena **participació** dels batejats (tractar de fer present l'Església com una Comunitat de creients i no sols com una tasca de capellans i religiosos);
- i exercir la **funció crítica** davant qualsevol situació que atempti contra els drets humans.

Algunes conclusions:

1a) Reconèixer que és urgent col·locar-nos en una situació de **permanent educació de la fe o revisió de vida** a la llum de l'Evangeli.

2a) Però la vertadera educació de la fe adulta s'ha de fer **al si d'una comunitat** oberta als valors del canvi, progrés, alliberament i secularització, i en un procés de discerniment i avaluació permanent, amb relacions interpersonals, relacions de grups on les persones es coneixen els uns als altres i on es poden desenvolupar experiències de fraternitat, i sempre també alimentant la **pertinença a l'Església...**, que s'encarna en l'esglésies particulars (*diocesanes*) i amb ministeris i tasques diferents que s'han de coordinar de manera *complementària i subsidiària*: Papa, Bisbes, Preveres, membres de Vida Consagrada i Laics... cadascú segons el do, el carisma i el ministeri rebut, superant la nostra llarga tradició de clericalisme.

I, finalment, voldria també rompre una llança en favor de la importància de la **tradicció**, recomanant **alimentar-ne el seu sentit i la necessitat de respectar-la**. Però entenent-la i emprant-la no com una arma contra les innovacions, sinó com una poderosa font d'inspiració, i com un compromís responsable de nous increments i progrés continu. «Ego enim accepi a Domino quod et tradidi vobis» (1Cor 11,23). **Rebre i transmetre**, és la tradició de la qual sant Pau es mostra gelós. **Rebre i continuar a transmetre** amb fidelitat i amb integritat **constitueix una cadena que no pot ésser trencada** —«guarda el tresor de la fe, defuig les xerrameques irreverents i les polèmiques d'una falsa ciència espiritual» (1Tim 6,20)— **sense alteracions i interpretacions arbitràries**, o mites d'ahir i d'avui (cfr. 2Tim 4,4). Això és un deure en el nostre moment històric, sobre tot en allò que es refereix a continguts inalterables de la fe catòlica. És molt fàcil suprimir, però no tan fàcil substituir..., sobretot quan es busca i es vol de debò no una substitució qualsevol, sinó una substitució que tingui un autèntic valor.

Podem alegrar-nos sincerament dels esforços que ja es fan (també a Lleida)... i animar aquells altres que caldria fer per un «**aggiornamento**» de qualitat a nivell de doctrina i de pastoral, a fi d'obtenir una fe més profunda, més pura, més compromesa; una vida cristiana més intensa en totes les dimensions, individuals i socials; un testimoniatge de vida en tots nosaltres de més adhesió a l'evangeli i a l'exemple de Jesús i, per tant, més eficaç en orde a la salvació de les generacions actuals.

